

ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๑๘๓

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๐

เรื่อง ภารกิจที่รัฐ/ฝ่ายบริหารต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

เรียน รอง นรม., รัฐ-นร., กระทรวง, กรม

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารภารกิจที่รัฐ/ฝ่ายบริหารต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย รวม ๓๕ หน้า

ด้วยสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้เสนอขอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาเรื่อง ภารกิจที่รัฐ/ฝ่ายบริหารต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เพื่อเป็นกรอบภารกิจที่คณะรัฐมนตรีและหน่วยงานของรัฐนำไปดำเนินการ ความละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๐ ลงมติว่า

๑. รับทราบกรอบภารกิจที่คณะรัฐมนตรีและหน่วยงานของรัฐต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีรายงาน

๒. ให้หน่วยงานของรัฐที่อยู่ในกำกับของฝ่ายบริหารที่เกี่ยวข้องกับกรอบภารกิจตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติ

๒.๑ นำกรอบภารกิจดังกล่าวในส่วนที่เกี่ยวข้องไปดำเนินการ ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ และหากพิจารณาแล้วเห็นว่า มีภารกิจอื่นนอกเหนือจากกรอบภารกิจดังกล่าว ให้ดำเนินการเพิ่มเติมให้ครบถ้วน และแจ้งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีทราบภารกิจที่ดำเนินการเพิ่มเติมนั้น โดยด่วน

๒.๒ ให้หน่วยงานที่รับผิดชอบหลักประสานกับหน่วยงานที่รับผิดชอบร่วมเพื่อรวบรวมผลการดำเนินการในแต่ละภารกิจส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบทุก ๓ เดือน กรณีหน่วยงานรับผิดชอบหลักไม่ได้อยู่ในกำกับของฝ่ายบริหาร ให้หน่วยงานที่รับผิดชอบร่วมรายงานไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีโดยตรง โดยให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีมีหน้าที่ติดตามเร่งรัดการดำเนินการดังกล่าว

๓. ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีประสานงานเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ กับหน่วยงานของรัฐที่ไม่อยู่ในกำกับของฝ่ายบริหาร เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลและเพื่อติดตามและประสานงานการดำเนินการตามรัฐธรรมนูญของหน่วยงานของรัฐทั้งหมดในภาพรวม ทั้งนี้ ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีนำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบพร้อมกับการดำเนินการตามข้อ ๒.๒

จึงเรียนยืนยันมา/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรัชย์ ภูประเสริฐ)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๗๑๙๔

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๗๑๙๓

www.cabinet.thaigov.go.th

(หน่วยงานของรัฐที่ไม่อยู่ในกำกับของฝ่ายบริหาร - จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และเพื่อเป็นการประสานงาน)

บัญชีรายชื่อ

เลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ
เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง
เลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง
เลขาธิการวุฒิสภา
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
เลขาธิการสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน
เลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า
เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม
เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
เลขาธิการราชบัณฑิตยสถาน
เลขาธิการพระราชวัง
ราชเลขาธิการ
ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ
เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา
เลขาธิการ ก.พ.
เลขาธิการนายกรัฐมนตรี
ผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ
อัยการสูงสุด
เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
เลขาธิการคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์
เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ
ผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน
ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้
ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

บัญชีรายชื่อ

- รองนายกรัฐมนตรี (นายโฆสิต ปั้นเปี่ยมรัษฎ์)
- รองนายกรัฐมนตรี (นายไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม)
- รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (คุณหญิงทิพาวดี เมฆสวรรค์)
- รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (รองศาสตราจารย์ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์)
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม
- รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง
- รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
- รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
- รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม
- รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย (นายบัญญัติ จันทน์เสนะ)
- รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย (พลตำรวจโท ธีรวุฒิ บุตรศรีภูมิ)
- รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม
- รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์
- รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
- รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข (นายมรกต กรเกษม)
- รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข (นายวัลลภ ไทยเหนือ)

รายชื่อหน่วยงานของรัฐที่ไม่อยู่ในกำกับของฝ่ายบริหารที่ได้แจ้ง เรื่อง ภารกิจที่รัฐ/ฝ่ายบริหาร
ต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ให้ทราบ มีดังนี้

1. เลขธิการสภาผู้แทนราษฎร
2. เลขธิการวุฒิสภา
3. เลขธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ
4. เลขธิการสำนักงานศาลยุติธรรม
5. เลขธิการ ก.ก.ต.
6. เลขธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
7. เลขธิการ ป.ป.ช.
8. ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน
9. อัยการสูงสุด
10. เลขธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
11. เลขธิการสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และเพื่อเป็นการประสานงาน)

เอกสารประกอบ

เรื่อง การกิจที่รัฐ/ฝ่ายบริหารต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๑. การกิจที่รัฐ/ฝ่ายบริหารต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ในส่วนของคณะรัฐมนตรีชุดปัจจุบัน

๑.๑ การดำเนินการตามมาตรการต่างๆ มีดังนี้

๑.๑.๑ เรื่องที่ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วันนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ

๑.๑.๒ เรื่องที่ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑ ปี นับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ

๑.๑.๓ เรื่องที่ต้องดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกำหนด

๑.๒ การจัดทำกฎหมาย มีดังนี้

๑.๒.๑ กฎหมายที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติต้องดำเนินการ (ดำเนินการแล้ว)

๑.๒.๒ กฎหมายที่ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑ ปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ

ความละเอียดตามเอกสารแนบ ๑

๒. การกิจที่รัฐ/ฝ่ายบริหารต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ในส่วนของคณะรัฐมนตรีชุดใหม่

๒.๑ การดำเนินการตามมาตรการต่างๆ ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จหลังจากตั้งรัฐบาลแล้ว (เรียงลำดับตามความเร่งด่วนของภารกิจ)

๒.๒ การจัดทำกฎหมาย มีดังนี้

๒.๒.๑ กฎหมายที่ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันที่รัฐบาลแถลงนโยบายต่อรัฐสภา

๒.๒.๒ กฎหมายที่ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑ ปีนับแต่วันที่รัฐบาลแถลงนโยบายต่อรัฐสภา

๒.๒.๓ กฎหมายที่ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๒ ปีนับแต่วันที่รัฐบาลแถลงนโยบายต่อรัฐสภา

ความละเอียดตามเอกสารแนบ ๒

๓. การกิจที่รัฐ/ฝ่ายบริหารต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งไม่กำหนดเวลาแต่อาจต้องดำเนินการโดยเร็ว

๓.๑ การดำเนินการตามมาตรการต่างๆ

๓.๒ การจัดทำกฎหมาย

ความละเอียดตามเอกสารแนบ ๓

ภารกิจที่รัฐ/ฝ่ายบริหารต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๑. ในส่วนของคณะรัฐมนตรีชุดปัจจุบัน

๑.๑. การดำเนินการตามมาตรการต่าง ๆ

๑.๑.๑ เรื่องที่ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ

ที่	บทบัญญัติ ที่อาศัย เตรียมการรองรับ	เรื่อง	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ		หมายเหตุ
			หลัก	ร่วม	
๑	มาตรา ๓๐๘ วรรคหนึ่ง	ให้คณะรัฐมนตรีชุดปัจจุบันแต่งตั้ง คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายที่มี การดำเนินการที่เป็นอิสระภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันประกาศใช้ รัฐธรรมนูญ	กรม.	สทค. สทค. (เลขานุการ)	คณะรัฐมนตรีมีมติ (๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๐) รับทราบตามที่สำนัก เลขาธิการคณะรัฐมนตรี เสนอและมอบหมายให้ รองนายกรัฐมนตรี (นาย ไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม) รับไปพิจารณาร่วมกับ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง ยุติธรรม เลขาธิการ คณะกรรมการกฤษฎีกา และเลขาธิการ คณะรัฐมนตรี ซึ่งรอง นายกรัฐมนตรี (นาย ไพบุลย์ฯ) ได้นำเสนอ คณะรัฐมนตรีแล้ว คณะรัฐมนตรีได้มีมติ (๑๑ กันยายน ๒๕๕๐) เห็นชอบขั้นตอนแนวทาง ดำเนินการและกรอบ ระยะเวลาเพื่อแต่งตั้ง คณะกรรมการปฏิรูป กฎหมาย

๑.๑.๒ เรื่องที่ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑ ปี นับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ

ที่	บทบัญญัติ ที่ต้อง เตรียมการรองรับ	เรื่อง	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ		หมายเหตุ
			หลัก	ร่วม	
๑	มาตรา ๒๗๕ ประกอบ มาตรา ๓๐๔	จัดทำประมวลจริยธรรมและ มาตรฐานทางจริยธรรมของ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ แต่ละประเภท	สส/สว กรม. สนง.ก.พ.	ส่วน ราชการทุก หน่วย	ผู้ตรวจการแผ่นดินมีหน้าที่ เสนอแนะ/ให้คำแนะนำใน การจัดทำ/ปรับปรุง ประมวลจริยธรรม (มาตรา ๒๘๐)

๑.๑.๓ เรื่องที่ต้องดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกำหนด

ที่	บทบัญญัติ ที่อ้างต้อง เตรียมการรองรับ	เรื่อง	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ		หมายเหตุ
			หลัก	ร่วม	
๑	มาตรา ๗๒ วรรคสอง	การกำหนดการได้รับสิทธิหรือเสีย สิทธิจากการไปหรือไม่ไปใช้สิทธิ เลือกตั้ง ในกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	ก.ก.ต.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	ระยะเวลาตาม กฎหมายที่เกี่ยวข้อง กับการเลือกตั้ง
๒	มาตรา ๒๕๖	<ul style="list-style-type: none"> - การจัดการเลือกตั้งให้ได้ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ภายใน ๙๐ วัน - การจัดการเลือกตั้งสมาชิก วุฒิสภาให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕๐ วัน นับแต่ พระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๕๕ มีผลบังคับใช้ 	ก.ก.ต.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	นับแต่วันที่ พระราชบัญญัติ ประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วย การเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทน ราษฎรและการได้มา ซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พระราชบัญญัติ ประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการการ เลือกตั้ง และ พระราชบัญญัติ ประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วย พรรคการเมือง มีผลบังคับใช้

๑.๒ การจัดทำกฎหมาย

๑.๒.๑ กฎหมายที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติต้องดำเนินการ

(สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๔๕ วัน

นับแต่วันที่ได้รับร่างจากคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ)

ลำดับ	บทบัญญัติ ที่ต้องออก กฎหมายรองรับ	กฎหมาย	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ		หมายเหตุ
			หลัก	ร่วม	
๑	มาตรา ๑๓๘ (๑) มาตรา ๑๓๘ (๒) มาตรา ๑๓๘ (๓)	พระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการ ได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการ การเลือกตั้ง พระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง	สนช. กกต.		- พระราชบัญญัติ ทั้ง ๓ ฉบับ ได้รับ ความเห็นชอบ จากสภานิติ บัญญัติแห่งชาติ แล้ว - นายกรัฐมนตรี ต้องนำขึ้นทูลเกล้า ทูลกระหม่อมถวาย ภายในยี่สิบวัน นับแต่วันที่ได้ รับร่าง พระราชบัญญัติ นั้น (มาตรา๑๕๐)

๑.๒.๒ กฎหมายที่ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑ ปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ

ลำดับ	บทบัญญัติ ที่ต้องออก กฎหมายรองรับ	กฎหมาย	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ		หมายเหตุ
			หลัก	ร่วม	
๑	มาตรา ๘๑(๓) ประกอบ มาตรา ๓๐๘	กฎหมายเพื่อจัดตั้งองค์กรเพื่อ การปฏิรูปกฎหมายที่ ดำเนินการเป็นอิสระ	คกก.ปฏิรูป กฎหมาย	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	
๒	มาตรา ๑๓๘ (๔) ประกอบ มาตรา ๓๐๒ วรรคหก	พระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการออก เสียงประชามติ	ก.ก.ต.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	กำหนดให้คณะกรรมการการ เลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย ฉบับ ชั่วคราว (พุทธศักราช ๒๕๕๕) เป็นผู้รักษาการตาม พระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญ โดยให้ ดำเนินการปรับปรุง พระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญเพื่อให้เป็นไป ตามที่บัญญัติไว้ใน รัฐธรรมนูญนี้ภายในหนึ่งปี นับแต่วันประกาศใช้ รัฐธรรมนูญ
๓	มาตรา ๑๓๘ (๕) ประกอบ มาตรา ๓๐๒	พระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณา ของศาลรัฐธรรมนูญ	ศาล รัฐธรรมนูญ	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	
๔	มาตรา ๑๓๘ (๖) ประกอบ มาตรา ๓๐๒	พระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณา คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง	ศาลยุติธรรม ยธ.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	กำหนดให้ประธานศาลฎีกา เป็นผู้รักษาการตาม พระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญดังกล่าว ต้อง กำหนด คุณสมบัติ อำนาจหน้าที่ วิธีการไต่สวน และการดำเนินการอื่นที่จำเป็น

ลำดับ	บทบัญญัติ ที่ต้องออก กฎหมายรองรับ	กฎหมาย	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ		หมายเหตุ
			หลัก	ร่วม	
					ของผู้ได้สวนอิสระไว้ด้วย (มาตรา ๒๗๖)
๕	มาตรา ๑๓๘ (๗) มาตรา ๓๐๒	พระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการ แผ่นดิน	ผู้ตรวจการ แผ่นดิน	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	กำหนดให้ประธาน ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้ รักษาการตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ โดยให้ ดำเนินการปรับปรุง พระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญเพื่อให้เป็นไป ตามที่บัญญัติไว้ใน รัฐธรรมนูญนี้ภายในหนึ่งปี นับแต่วันประกาศใช้ รัฐธรรมนูญ
๖	มาตรา ๑๓๘ (๘) ประกอบ มาตรา ๓๐๒	พระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการ ป้องกันและปราบปรามการ ทุจริต	ป.ป.ช.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	กำหนดให้ประธานกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการ ทุจริตแห่งชาติ เป็นผู้ รักษาการตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ โดยให้ ดำเนินการปรับปรุง พระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญเพื่อให้เป็นไป ตามที่บัญญัติไว้ใน รัฐธรรมนูญนี้ภายในหนึ่งปี นับแต่วันประกาศใช้ รัฐธรรมนูญ
๗	มาตรา ๑๓๘ (๘) มาตรา ๓๐๒	พระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจ เงินแผ่นดิน	สตง.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	กำหนดให้ประธานกรรมการ ตรวจเงินแผ่นดิน เป็นผู้ รักษาการตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ โดยให้

ลำดับ	บทบัญญัติ ที่ต้องออก กฎหมายรองรับ	กฎหมาย	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ		หมายเหตุ
			หลัก	ร่วม	
					ดำเนินการปรับปรุง พระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญเพื่อให้เป็นไป ตามที่บัญญัติไว้ใน รัฐธรรมนูญนี้ภายในหนึ่งปี นับแต่วันประกาศใช้ รัฐธรรมนูญ
๔	มาตรา ๓๐๖	กฎหมายเกี่ยวกับการกำหนด หลักเกณฑ์การปฏิบัติหน้าที่ ของผู้พิพากษาอาวุโสให้ ผู้พิพากษาศาลยุติธรรมดำรง ตำแหน่งได้จนถึงอายุครบเจ็ด สิบปี	ศาล ยุติธรรม	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	
๕	มาตรา ๓๐๖ วรรคสี่	กฎหมายเกี่ยวกับการกำหนด หลักเกณฑ์การปฏิบัติหน้าที่ของ อัยการ ให้พนักงานอัยการ ดำรงตำแหน่งได้จนอายุครบ เจ็ดสิบปี	อส	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	

๒. ในส่วนของคณะรัฐมนตรีชุดใหม่

๒.๑ การดำเนินการตามมาตรการต่างๆ

เรื่องที่ต้องดำเนินการให้เสร็จหลังจากตั้งรัฐบาลแล้ว

(เรียงลำดับตามความเร่งด่วนของภารกิจ)

ที่	บทบัญญัติ ที่ต้อง เตรียมการ รองรับ	เรื่อง	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ		หมายเหตุ
			หลัก	ร่วม	
๑	มาตรา ๗๕	- คณะรัฐมนตรีต้องจัดทำคำชี้แจง ระบุแผนการดำเนินการและ ระยะเวลาการบริหารราชการ แผ่นดิน ให้เป็นไปตาม แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ - จัดทำรายงานแสดงผลการ ดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรค ปีละหนึ่งครั้ง	สสค. สศช.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	เมื่อแถลงนโยบายต่อรัฐสภา
๒	มาตรา ๗๖	- จัดทำแผนการบริหารราชการ แผ่นดิน เพื่อแสดงมาตรการ และรายละเอียดของแนวทาง ในการปฏิบัติราชการ โดยต้อง สอดคล้องกับแนวนโยบาย พื้นฐานแห่งรัฐ - จัดทำแผนการตรากฎหมาย ที่จำเป็นต่อการดำเนินการตาม นโยบายและแผนการบริหาร ราชการแผ่นดิน	สสค. สปป. สศช. สำนักงาน ก.พ.ร. สสค.	ส่วนราชการ ทุกหน่วย ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	เมื่อคณะรัฐมนตรีเข้าทำ หน้าที่ให้จัดทำแผนการ บริหารราชการแผ่นดิน ภายใน ๓๐ วัน (ตามระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วย การจัดทำแผนการบริหาร ราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๗) และจัดทำทุกปี ตลอดระยะเวลาของรัฐบาล
๓	มาตรา ๑๐๑	ดำเนินการสรรหาคณะกรรมการ ตรวจเงินแผ่นดินและผู้ว่าการ ตรวจเงินแผ่นดิน	สตง.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	ภายใน ๑๒๐ วัน นับแต่วัน ที่มีการแต่งตั้งประธาน สภาผู้แทนราษฎรและผู้นำ ฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร ภายหลังจากการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็น

ที่	บทบัญญัติ ที่อ้างต้อง เตรียมการ รองรับ	เรื่อง	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ		หมายเหตุ
			หลัก	ร่วม	
					การทั่วไปครั้งแรกตาม บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ หากยังไม่มีประธานศาล รัฐธรรมนูญที่มาจากการ สรรหาตามรัฐธรรมนูญนี้ ให้คณะกรรมการสรรหา ประกอบด้วยกรรมการ เท่าที่มีอยู่
๔	มาตรา ๓๐๐	ดำเนินกระบวนการให้ได้มาซึ่ง ตุลาการรัฐธรรมนูญ	สำนักงาน ศาล รัฐธรรมนูญ	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	ไม่เกิน ๑๕๐ วันนับแต่วันที่ ได้มีการแต่งตั้งประธานสภา ผู้แทนราษฎรและผู้นำฝ่าย ค้านในสภาผู้แทนราษฎร ภายหลังจากการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็น การทั่วไปครั้งแรกตาม บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้
๕	มาตรา ๑๗๐	หน่วยงานของรัฐที่ไม่ต้องนำ รายได้ส่งเป็นรายได้แผ่นดิน ต้อง จัดทำรายงานการรับและการใช้ จ่ายเงินรายได้ดังกล่าวเสนอต่อ คณะรัฐมนตรีเมื่อสิ้น ปีงบประมาณทุกปี	หน่วยงาน ของรัฐที่ไม่ ต้องนำ รายได้ส่ง เป็นรายได้ แผ่นดิน	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	คณะรัฐมนตรีเมื่อได้รับ รายงานดังกล่าวจะต้องทำ รายงานเสนอต่อสภา ผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาด้วย (ทุกปีงบประมาณ)

๒.๒ การจัดทำกฎหมาย

๒.๒.๑ กฎหมายที่ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันที่รัฐบาล แถลงนโยบายต่อรัฐสภา

ลำดับ	บทบัญญัติ ที่ต้องออก กฎหมายรองรับ	กฎหมาย	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ		หมายเหตุ
			หลัก	ร่วม	
๑	มาตรา ๔๗	กฎหมายจัดตั้งองค์กรอิสระเพื่อ ทำหน้าที่จัดสรรคดีความถ้อยและ กำกับดูแลการประกอบกิจการ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม	กทช.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	

๒.๒.๒ กฎหมายที่ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑ ปีนับแต่วันที่รัฐบาล
แถลงนโยบายต่อรัฐสภา

ลำดับ	บทบัญญัติ ที่ต้องออก กฎหมายรองรับ	กฎหมาย	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ		หมายเหตุ
			หลัก	ร่วม	
๑	มาตรา ๔๐ (๕)	กฎหมายกำหนดรายละเอียด เกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครอง การใช้สิทธิในกระบวนการ ยุติธรรม	ยธ. ศาล ยุติธรรม	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	มาตรา ๓๐๓ (๑) ให้คณะรัฐมนตรีที่ บริหารราชการ แผ่นดินภายหลังการ เลือกตั้งทั่วไป ดำเนินการจัดทำ หรือปรับปรุง กฎหมายในลำดับที่ ๑-๑๐
๒	มาตรา ๔๔	กฎหมายกำหนดรายละเอียด เกี่ยวกับหลักประกันความ ปลอดภัยและสวัสดิภาพในการ ทำงาน การดำรงชีพในระหว่าง การทำงานและเมื่อพ้นภาวะการ ทำงาน	รง. พม.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	
๓	ส่วนที่ ๗ (มาตรา ๔๕- ๔๘)	กฎหมายกำหนดรายละเอียด เกี่ยวกับกรอบเสรีภาพในการ แสดงความคิดเห็นของบุคคลและ สื่อมวลชน	สกก. สปน. ตช.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	
๔	ส่วนที่ ๘ (มาตรา ๔๙- ๕๐)	กฎหมายกำหนดรายละเอียด เกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพใน การศึกษา	ศธ.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	
๕	ส่วนที่ ๙ (มาตรา ๕๑- ๕๕)	กฎหมายกำหนดรายละเอียด เกี่ยวกับสิทธิในการได้รับบริการ สาธารณสุขและสวัสดิการจากรัฐ	สธ. พม. มท. ศธ.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	

ลำดับ	บทบัญญัติ ที่ต้องออก กฎหมายรองรับ	กฎหมาย	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ		หมายเหตุ
			หลัก	ร่วม	
๖	ส่วนที่ ๑๐ (มาตรา ๕๖- ๖๒)	กฎหมายกำหนดรายละเอียด เกี่ยวกับสิทธิในข้อมูลข่าวสาร และการร้องเรียน	สปน.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	
๗	มาตรา ๕๖	กฎหมายกำหนดรายละเอียด เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล	สปน.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	
๘	มาตรา ๖๑ วรรคสอง	กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การ อิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค	สปน. สคบ.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	
๙	ส่วนที่ ๑๒ (มาตรา ๖๖- ๖๗)	กฎหมายกำหนดรายละเอียด เกี่ยวกับสิทธิชุมชน องค์กรอิสระด้านสิ่งแวดล้อมและ สุขภาพของประชาชน	พม. สธ. วธ. มท.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	
๑๐	มาตรา ๗๘ (๗)	กฎหมายจัดตั้งสภาพัฒนา การเมืองอิสระ	นร	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	
๑๑	มาตรา ๘๐	กฎหมายเพื่อพัฒนาการศึกษาของ ชาติ/แผนการศึกษาแห่งชาติ	ศธ.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	มาตรา ๓๐๓(๒)
๑๒	มาตรา ๘๑(๔)	กฎหมายจัดตั้งองค์กรอิสระเพื่อ การปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม	ยธ.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	มาตรา ๓๐๓(๑)
๑๓	มาตรา ๘๔ (๘)	กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสภา เกษตรกร	กษ.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	มาตรา ๓๐๓(๑)
๑๔	มาตรา ๘๗ (๔)	กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งกองทุน พัฒนาการเมืองภาคพลเมือง	มท. พม.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	มาตรา ๓๐๓(๑)
๑๕	มาตรา ๑๕๐ วรรคห้า	กฎหมายว่าด้วยการกำหนด ขั้นตอนและวิธีการจัดทำหนังสือ สัญญาที่มีผลกระทบต่อความ มั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคม	กต.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	มาตรา ๓๐๓(๓)
๑๖	มาตรา ๒๕๖	กฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	สำนักงาน สิทธิ มนุษยชน แห่งชาติ	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	มาตรา ๓๐๓(๑)

๒.๒.๓ กฎหมายที่ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๒ ปีนับแต่วันที่รัฐบาล
แถลงนโยบายต่อรัฐสภา

ลำดับ	บทบัญญัติ ที่ต้องออก กฎหมายรองรับ	กฎหมาย	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ		หมายเหตุ
			หลัก	ร่วม	
๑	มาตรา ๘๖(๑)	กฎหมายว่าด้วยการพัฒนาด้าน วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และ นวัตกรรมด้านต่างๆ	วท.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	มาตรา ๓๐๓(๔)
๒	มาตรา ๑๖๗ วรรคสาม	กฎหมายว่าด้วยการเงินการคลัง ของรัฐเพื่อกำหนดกรอบวินัย การเงินการคลัง	กค. ธปท.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	มาตรา ๓๐๓(๔)
๓	หมวด ๑๔ การปกครอง ส่วนท้องถิ่น (มาตรา ๒๘๑- ๒๘๐)	<ul style="list-style-type: none"> - กฎหมายว่าด้วยการ กำหนดแผนและขั้นตอน การกระจายอำนาจให้แก่ องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น - กฎหมายรายได้ท้องถิ่น - กฎหมายจัดตั้งองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น - กฎหมายเกี่ยวกับ ข้าราชการส่วนท้องถิ่น - กฎหมายว่าด้วยการ ส่งเสริมและรักษา คุณภาพสิ่งแวดล้อม โดย องค์การปกครองส่วน ท้องถิ่น 	มท. สปน.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	อาจจัดทำเป็น ประมวลกฎหมาย ท้องถิ่นได้ (มาตรา ๓๐๓(๕))

๒.๓ ภารกิจที่รัฐ/ฝ่ายบริหารต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
ซึ่งไม่กำหนดเวลาแต่อาจต้องดำเนินการโดยเร็ว

๒.๓.๑ การดำเนินการตามมาตรการต่าง ๆ

ที่	บทบัญญัติ ที่อาจต้อง เตรียมการ รองรับ	เรื่อง	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ		หมายเหตุ
			หลัก	ร่วม	
๑	มาตรา ๒๘ วรรคสี่	การส่งเสริมสนับสนุนและช่วยเหลือ ประชาชนให้สามารถใช้สิทธิทางศาล เพื่อบังคับให้รัฐต้องปฏิบัติตาม รัฐธรรมนูญในเรื่องสิทธิและเสรีภาพ ของประชาชน	ยธ. สำนักงาน ศาลยุติธรรม	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	เรื่องใดมีกฎหมาย บัญญัติรายละเอียด แห่งการใช้สิทธิและ เสรีภาพไว้แล้ว ให้ การใช้สิทธิและ เสรีภาพในเรื่องนั้น เป็นไปตามที่ กฎหมายนั้นบัญญัติ ไว้
๒	มาตรา ๒๘	การออกกฎหมายและกฎที่เป็นการจำกัด สิทธิเสรีภาพของบุคคลต้องระบุ บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจ ในการตรากฎหมายหรือกฎนั้นไว้ด้วย	รัฐสภา สกก.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	
๓	มาตรา ๔๕	๑. จัดบริการการศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๒ ปี อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บ ค่าใช้จ่าย แก่บุคคลเหล่านี้ - บุคคลทั่วไป - ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ - ผู้อยู่ในสถานะยากลำบาก ๒. คุ้มครองและส่งเสริมการจัดการศึกษา อบรมขององค์กรวิชาชีพหรือเอกชน การศึกษาทางเลือกของประชาชน การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้ ตลอดชีวิต	ศธ.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	

ก.	บทบัญญัติ ที่อาจต้อง เตรียมการ รองรับ	เรื่อง	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ		หมายเหตุ
			หลัก	ร่วม	
๔	มาตรา ๕๑	จัดบริการทางสาธารณสุขแก่ประชาชน และผู้ยากไร้ โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ดังนี้ - ให้บริการทางสาธารณสุข และการรักษาพยาบาลที่มี ประสิทธิภาพ และทั่วถึง - การป้องกันและจัด โรคติดต่อร้ายแรง อย่างทัน ต่อเหตุการณ์	สธ. สธ.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	
๕	มาตรา ๕๒ วรรคสอง	จัดมาตรการคุ้มครอง และบำบัดฟื้นฟูแก่ เด็ก เยาวชน และบุคคลในครอบครัว ให้ ปราศจากการใช้ความรุนแรงและการ ปฏิบัติอันไม่เป็นธรรม	พม.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	
	วรรคสาม	การกำหนดหลักการและแนวปฏิบัติ ในการแทรกแซงและจำกัดสิทธิของเด็ก เยาวชน และบุคคลในครอบครัวจะกระทำ มิได้เว้นแต่จะอาศัยอำนาจตามกฎหมาย เฉพาะเพื่อสงวนและรักษาไว้ซึ่งสถานะ ของครอบครัวหรือประโยชน์สูงสุดของ บุคคลนั้น	พม.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	
	วรรคสี่	จัดการเลี้ยงดู ศึกษายอบรม ให้แก่เด็กและ เยาวชนซึ่งไม่มีผู้ดูแล	พม.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	
๖	มาตรา ๕๓	จัดสวัสดิการสิ่งอำนวยความสะดวกอัน เป็นสาธารณะแก่บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบ ปีบริบูรณ์ และไม่มีรายได้ เพียงพอแก่การ ยังชีพอย่างสมศักดิ์ศรีและเหมาะสม	พม.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	

ที่	บทบัญญัติ ที่อ้างต้อง เตรียมการ รองรับ	เรื่อง	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ		หมายเหตุ
			หลัก	ร่วม	
๗	มาตรา ๕๔ วรรคแรก	๑. จัดสวัสดิการแก่ผู้พิการหรือ ทุพพลภาพให้มีสิทธิเข้าถึงและใช้ ประโยชน์สิ่งอำนวยความสะดวก อันเป็นสาธารณะ และความช่วยเหลือ ที่เหมาะสมจากรัฐ	พม.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	
	วรรคสอง	๒. จัดสวัสดิการและสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะแก่ผู้พิการหรือ อย่างเหมาะสม	สธ. พม.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	
๘	มาตรา ๕๕	ให้ความช่วยเหลือแก่บุคคลซึ่งไร้ที่อยู่ อาศัยและไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพ อย่างเหมาะสม	พม.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	
๙	มาตรา ๕๗	๑. หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือส่วนราชการท้องถิ่น ต้องดำเนินการ ดังนี้ - แจ้งข้อมูล คำชี้แจง และเหตุผล ก่อนการอนุญาตหรือการดำเนิน โครงการหรือกิจกรรมใดที่อาจมี ผลกระทบต่อคุณภาพ สิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสีย สำคัญอื่นใดที่เกี่ยวกับตนหรือ ชุมชนท้องถิ่น - เปิดโอกาสให้ประชาชนแสดง ความคิดเห็นของตนเกี่ยวกับเรื่อง ดังกล่าวและต้องนำไป ประกอบการพิจารณา ๒. ต้องจัดให้มีกระบวนการรับฟัง ความคิดเห็นของประชาชนอย่างทั่วถึง	ส่วน ราชการ ทุกหน่วย		
			ส่วน ราชการ		

ที่	บทบัญญัติ ที่อาจต้อง เตรียมการ รองรับ	เรื่อง	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ		หมายเหตุ
			หลัก	ร่วม	
		ก่อนการวางแผนพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ การวางผังเมือง การกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ที่ดิน และการออกกฎที่อาจมีผลกระทบต่อส่วนได้เสียสำคัญของประชาชน	ทุกหน่วย		
๑๐	มาตรา ๕๘	ในกระบวนการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการปฏิบัติราชการทางปกครองอันมีผลหรืออาจมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของผู้ใด รัฐต้องเปิดโอกาสให้บุคคลเข้าไปมีส่วนร่วมเสมอ	ส่วน ราชการ ทุกหน่วย		
๑๑	มาตรา ๕๙	ส่วนราชการต้องจัดทำขั้นตอน และกระบวนการเพื่อให้ประชาชนสามารถเสนอเรื่องราวร้องทุกข์ได้ และจัดแจ้งผลการพิจารณาอย่างรวดเร็ว	ส่วน ราชการ ทุกหน่วย		
๑๒	มาตรา ๖๒	<ul style="list-style-type: none"> - จัดทำแนวปฏิบัติในการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามการร้องขอของประชาชน - จัดทำมาตรการคุ้มครองบุคคลผู้ให้ข้อมูลโดยสุจริตเพื่อการตรวจสอบการใช้อำนาจของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง 	สพ. สว. กรม. ปปช. สตง. ตพ	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	
๑๓	มาตรา ๖๖	กำหนดมาตรการกระบวนการ/หลักกฎหมายรองรับสิทธิของชุมชน ชุมชนท้องถิ่น รวมถึงชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม ในการอนุรักษ์หรือฟื้นฟูจารีตประเพณี	พม. ทส. มท. วธ.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	

ที่	บทบัญญัติ ที่อ้างถึง เครื่องหมาย รองรับ	เรื่อง	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ		หมายเหตุ
			หลัก	ร่วม	
		รวมทั้งการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ความหลากหลายทางชีวภาพ อย่างสมดุลและยั่งยืน			
๑๔	มาตรา ๖๗	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดมาตรการและกระบวนการรองรับการใช้สิทธิของบุคคลที่จะมีส่วนร่วมกับรัฐและชุมชนในการอนุรักษ์ บำรุงรักษา และการได้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพ และในการคุ้มครอง ส่งเสริม และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม - ต้องจัดการศึกษาผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมก่อนดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบรุนแรงต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ - กำหนดแนวทางการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสีย รวมถึงองค์การอิสระที่เกี่ยวข้อง 	ทส.	ส่วนราชการ ทุกหน่วย	
๑๕	มาตรา ๗๓	กำหนดมาตรการรองรับการปฏิบัติหน้าที่ของประชาชนในการช่วยเหลือและบรรเทาภัยพิบัติสาธารณะ	มท.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	
๑๖	มาตรา ๗๔	จัดทำกฎเกณฑ์และแนวทางการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีหน้าที่บริการประชาชนตามหลักธรรมาภิบาล	สำนักงาน ก.พ.ร.	ส่วนราชการ ทุกหน่วย	

ที่	บทบัญญัติ ที่อ้างถึง เครื่องหมาย รองรับ	เรื่อง	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ		หมายเหตุ
			หลัก	ร่วม	
		ของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ประกาศและเผยแพร่ให้สาธารณชนทราบ			
๑๖	มาตรา ๗๘ (๑)	บริหารราชการแผ่นดินโดยนำปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงมาใช้พัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน	สศช.	ส่วนราชการ ทุกหน่วย	
๑๗	มาตรา ๗๘ (๒)	<ul style="list-style-type: none"> - ทำการศึกษาและปรับปรุงระบบ การบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ให้ มีขอบเขต อำนาจหน้าที่ และ ความรับผิดชอบที่ชัดเจน เหมาะสมแก่การพัฒนาประเทศ - สนับสนุนให้จังหวัดมีแผนและ งบประมาณเพื่อพัฒนาจังหวัด 	สำนักงาน ก.พ.ร. มท.	ส่วนราชการ ทุกหน่วย ส่วนราชการ ทุกหน่วย	
๑๘	มาตรา ๗๘ (๓)	<ul style="list-style-type: none"> - กระจายอำนาจและส่งเสริมให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมี ส่วนร่วมในการดำเนินการตาม แผนนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ พัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่นและ สาธารณูปโภคและ สาธารณูปการและโครงสร้าง พื้นฐานสารสนเทศในท้องถิ่น - พัฒนาจังหวัดที่มีความพร้อมให้ เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขนาดใหญ่ตามเจตนารมณ์ของ ประชาชน 	สปน. มท. มท.	ส่วนราชการ ทุกหน่วย ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	
๒๐	มาตรา ๗๘ (๔)	พัฒนาระบบงานภาครัฐ โดยมุ่งเน้นการ พัฒนาคุณภาพ คุณธรรม และจริยธรรม ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ควบคู่ไปกับการ ปรับปรุงรูปแบบและวิธีการทำงาน เพื่อให้ การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างมี	สำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงาน ก.พ.	ส่วนราชการ ทุกหน่วย	

ที่	บทบัญญัติ ที่อ้างถึง เตรียมการ รองรับ	เรื่อง	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ		หมายเหตุ
			หลัก	ร่วม	
		ประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้หน่วยงาน ของรัฐใช้หลักการบริหารกิจการบ้านเมือง ที่ดีเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการ			
๒๑	มาตรา ๘๘ (๕)	จัดระบบราชการและงานของรัฐเพื่อให้ การจัดทำและการให้บริการสาธารณะ เป็นไปอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และ ตรวจสอบได้โดยคำนึงถึง การมีส่วนร่วมของประชาชน	สำนักงาน ก.พ.ร.	ส่วนราชการ ทุกหน่วย	
๒๒	มาตรา ๘๘ (๖)	จัดทำมาตรการ แนวทางและปรับปรุง ระบบงานของหน่วยงานทางกฎหมายที่มี หน้าที่ให้ความเห็น เกี่ยวกับการ ดำเนินงานของรัฐตามกฎหมายและ ตรวจสอบการตรากฎหมายของรัฐ ดำเนินการอย่างเป็นอิสระ ตามหลัก นิติธรรม	สคก. สคค.	ส่วนราชการ ทุกหน่วย	
๒๓	มาตรา ๘๘ (๗)	- จัดทำแผนพัฒนาการเมือง - จัดตั้งสภาพัฒนาการเมืองที่มี ความเป็นอิสระ	คณะรัฐมนตรี	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	
๒๔	มาตรา ๘๘ (๘)	ศึกษาวิเคราะห์และวางระบบเพื่อให้สิทธิ ประโยชน์แก่ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ ของรัฐอย่างเหมาะสม	สำนักงาน ก.พ.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	
๒๕	มาตรา ๘๘	- ส่งเสริมเพื่อให้เกิดความเข้าใจ อันดีและสมานฉันท์ระหว่าง ศาสนิกชนของทุกศาสนา - มีการนำหลักธรรมของแต่ละ ศาสนามาใช้เพื่อเสริมสร้าง คุณธรรมและการพัฒนาคุณภาพ ชีวิต	พศ.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	

ที่	บทบัญญัติ ที่ทางต้อง เตรียมการ รองรับ	เรื่อง	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ		หมายเหตุ
			หลัก	ร่วม	
๒๖	มาตรา ๘๐ (๑)	<p>ส่วนราชการต้องกำหนดแนวทางในการดำเนินการ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - คุ้มครองและพัฒนาเด็กและเยาวชน สนับสนุนการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาปฐมวัย - ส่งเสริมความเสมอภาคของหญิงและชาย - เสริมสร้างและพัฒนาความเป็นปึกแผ่นของสถาบันครอบครัวและชุมชน - สงเคราะห์และจัดสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุ ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและพึ่งพาตนเองได้ 	<p>พม. ศร. มท</p>	<p>ส่วนราชการ ทุกหน่วย</p>	
๒๗	มาตรา ๘๐ (๒)	<p>ส่วนราชการต้องกำหนดแนวทางการดำเนินการ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาระบบสุขภาพที่เน้นการสร้างเสริมสุขภาพอันนำไปสู่สภาวะที่ยั่งยืนของประชาชน - การจัดและส่งเสริมให้ประชาชนได้รับบริการสาธารณสุขที่มีมาตรฐานอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ - ส่งเสริมให้เอกชนและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสุขภาพและการจัดบริการสาธารณสุข - จัดทำกฎหมายให้ความ 	<p>ศร.</p>	<p>ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง</p>	

ที่	บทบัญญัติ ที่อาจต้อง เตรียมการ รองรับ	เรื่อง	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ		หมายเหตุ
			หลัก	ร่วม	
		<p>คุ้มครองผู้มีหน้าที่ให้บริการ ดังกล่าวซึ่งได้ปฏิบัติหน้าที่ตาม มาตรฐานวิชาชีพและจริยธรรม</p>			
๒๘	มาตรา ๘๐ (๓)	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการ จัดการศึกษาในทุกระดับและทุก รูปแบบให้สอดคล้องกับความ เปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและ สังคม - จัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ - จัดทำกฎหมายเพื่อพัฒนา การศึกษาของชาติ - จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพครูและ บุคลากรทางการศึกษาให้ก้าวหน้า ทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก - กำหนดหลักสูตรการศึกษาที่จะ ก่อให้เกิดการปลูกฝังให้ผู้เรียนมี จิตสำนึกของความเป็นไทย มี ระเบียบวินัย คำนึงถึงประโยชน์ ส่วนรวม และยึดมั่นในการ ปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุข 	ศธ.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	
๒๙	มาตรา ๘๐ (๔)	ส่งเสริมและสนับสนุนการกระจายอำนาจ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน องค์กรทางศาสนา และเอกชน จัดและมี ส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนา มาตรฐานคุณภาพการศึกษาให้เท่าเทียม และสอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ	มท. ศธ. วธ. พม.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	

ที่	บทบัญญัติ ที่อ้างต้อง เตรียมการ รองรับ	เรื่อง	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ		หมายเหตุ
			หลัก	ร่วม	
๓๐	มาตรา ๘๐ (๕)	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาวิจัยในศิลปวิทยาการแขนงต่าง ๆ - กำหนดแนวทางการเผยแพร่ข้อมูลผลการศึกษาวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุนการศึกษาวิจัยจากรัฐ เพื่อให้มีการนำไปใช้ประโยชน์ 	วท. ทก.	ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง	
๓๑	มาตรา ๘๐ (๖)	ส่งเสริมและสนับสนุนความรู้รักสามัคคีและการเรียนรู้ ปฏิถจิตสำนึกและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีของชาติ ตลอดจนค่านิยมอันดีงามและภูมิปัญญาท้องถิ่น	วธ.	ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง	
๓๒	มาตรา ๘๑ (๑)	<ul style="list-style-type: none"> - รณรงค์และมีมาตรการบังคับให้หน่วยงานทำหน้าที่ดูแลให้มีการปฏิบัติและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างถูกต้อง รวดเร็ว เป็นธรรมและทั่วถึง - จัดทำแผน มาตรการและงบประมาณเพื่อส่งเสริมการให้ความช่วยเหลือและให้ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชน - จัดระบบงานราชการและงานของรัฐอย่างอื่นในกระบวนการยุติธรรมให้มีประสิทธิภาพโดยให้ประชาชนและองค์กรวิชาชีพ มีส่วนร่วมในกระบวนการยุติธรรมและการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย 	ยธ.	ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง	

ที่	บทบัญญัติ ที่ต้อง เตรียมการ รองรับ	เรื่อง	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ		หมายเหตุ
			หลัก	ร่วม	
๓๓	มาตรา ๘๑ (๒)	- คຸ້ມครองสิทธิและเสรีภาพของ บุคคลให้พ้นจากการล่วงละเมิด ทั้งโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐและโดย บุคคลอื่น และต้องอำนวยความสะดวก ยุติธรรมแก่ประชาชนอย่างเท่า เทียมกัน	ยธ.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	
๓๔	มาตรา ๘๑ (๕)	สนับสนุนการดำเนินการขององค์กร ภาคเอกชนที่ให้ความช่วยเหลือทาง กฎหมาย โดยเฉพาะผู้ได้รับผลกระทบจาก ความรุนแรงในครอบครัว	ยธ.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	
๓๕	มาตรา ๘๒	- การส่งเสริมสัมพันธไมตรีและ ความร่วมมือกับนานาประเทศ โดย มุ่งให้เกิดการปฏิบัติต่อกันอย่าง เสมอภาค	กต.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	
		- การปฏิบัติตามสนธิสัญญาด้าน สิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยเป็น ภาคี รวมทั้งตามพันธกรณีที่ได้ กระทำไว้กับนานาประเทศและ องค์การระหว่างประเทศ	กต.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	
		- การกำหนดแผน โครงการหรือ มาตรการเพื่อส่งเสริมการค้า การ ลงทุน และการท่องเที่ยวกับนานา ประเทศ ตลอดจนต้องให้ความ คุ้มครองและดูแลผลประโยชน์ ของคนไทยในต่างประเทศ	กต. กต. กก. พณ. อก.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	
๓๖	มาตรา ๘๓	การกำหนดนโยบายของรัฐบาลในด้าน ต่าง ๆ ต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการ ดำเนินการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง	กรม.	ส่วนราชการ ทุกหน่วย	

ที่	บทบัญญัติ ที่อาจต้อง เตรียมการ รองรับ	เรื่อง	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ		หมายเหตุ
			หลัก	ร่วม	
๓๗	มาตรา ๘๔ (๑)	<ul style="list-style-type: none"> - การสนับสนุนระบบเศรษฐกิจแบบเสรีและเป็นธรรมโดยอาศัยกลไกตลาด - การสนับสนุนให้มีการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน - การยกเลิกและละเว้นการตรากฎหมายและกฎเกณฑ์ที่ควบคุมธุรกิจซึ่งมีบทบัญญัติที่ไม่สอดคล้องกับความจำเป็นทางเศรษฐกิจ - หน่วยงานของรัฐไม่ประกอบกิจการที่มีลักษณะเป็นการแข่งขันกับเอกชน ทั้งนี้เว้นแต่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ รักษาผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการจัดให้มีสาธารณูปโภค 	ส่วนราชการ ทุกหน่วย		
๓๘	มาตรา ๘๔ (๒)	การสนับสนุนให้มีการใช้หลักคุณธรรม จริยธรรม และหลักธรรมาภิบาล ควบคู่กับการประกอบกิจการ	รง. กค. กตต.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	
๓๙	มาตรา ๘๔ (๓)	<ul style="list-style-type: none"> - การควบคุมให้มีการรักษาวินัยการเงินการคลังเพื่อสนับสนุนเสถียรภาพและความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ - ปรับปรุงระบบการจัดเก็บภาษี-อากรให้มีความเป็นธรรมและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจและสังคม 	กค. รปท.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	

ที่	บทบัญญัติ ที่อ้างต้อง เตรียมการ รองรับ	เรื่อง	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ		หมายเหตุ
			หลัก	ร่วม	
๔๐	มาตรา ๘๔ (๔)	- การส่งเสริมและจัดให้มีการออม เพื่อการดำรงชีพในยามชราแก่ ประชาชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐ อย่างทั่วถึง	กค.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	
๔๑	มาตรา ๘๔ (๕)	การกำกับให้การประกอบกิจการมีการ แข่งขันอย่างเสรีและเป็นธรรม ป้องกันการ ผูกขาดตัดตอนไม่ว่าโดยทางตรงหรือ ทางอ้อม และคุ้มครองผู้บริโภค	กค. พณ. อก. สศช.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	
๔๒	มาตรา ๘๔ (๖)	- การดำเนินการให้มีการกระจาย รายได้อย่างเป็นธรรม คุ้มครอง ส่งเสริมและขยายโอกาสในการ ประกอบอาชีพของประชาชนเพื่อ การพัฒนาเศรษฐกิจ - การส่งเสริมและสนับสนุนการ พัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นและภูมิ ปัญญาไทย เพื่อใช้ในการผลิต สินค้า บริการ และการประกอบ อาชีพ	ส่วน ราชการ ทุกหน่วย พม. มท. อก. พณ. ศธ.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	
๔๓	มาตรา ๘๔ (๗)	- การส่งเสริมให้ประชากรวัย ทำงานมีงานทำ คุ้มครองแรงงาน เด็ก และสตรี - การจัดระบบแรงงานสัมพันธ์และ ระบบไตรภาคีที่ผู้ทำงานมีสิทธิ เลือกผู้แทนของตน - การจัดระบบประกันสังคม และกำหนด มาตรการคุ้มครองให้ผู้ทำงานที่มีคุณค่า อย่างดีด้วยกันได้รับค่าตอบแทน สิทธิ ประโยชน์ และสวัสดิการที่เป็นธรรม โดยไม่เลือกปฏิบัติ	รง.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	

ที่	บทบัญญัติ ที่อ้างถึง เตรียมการ รองรับ	เรื่อง	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ		หมายเหตุ
			หลัก	ร่วม	
๔๔	มาตรา ๘๔ (๘)	<ul style="list-style-type: none"> - การคุ้มครองและรักษาผลประโยชน์ของเกษตรกรในการผลิตและการตลาด - ส่งเสริมให้สินค้าเกษตรกรได้รับผลตอบแทนสูงสุด - ส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรในรูปแบบเกษตรกรเพื่อวางแผนการเกษตรและรักษาผลประโยชน์ร่วมกัน 	กษ. พณ.	ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง	
๔๕	มาตรา ๘๔ (๙)	<ul style="list-style-type: none"> - การส่งเสริม สนับสนุน และคุ้มครองระบบสหกรณ์ให้เป็นอิสระ - จัดมาตรการเพื่อส่งเสริมสนับสนุนและคุ้มครองการรวมกลุ่มการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพตลอดทั้งการรวมกลุ่มของประชาชนเพื่อดำเนินกิจการด้านเศรษฐกิจ 	กษ.	ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง	
๔๖	มาตรา ๘๔ (๑๐)	<ul style="list-style-type: none"> - การจัดให้มีสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานอันจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชนเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐในทางเศรษฐกิจ - การดำเนินการมิให้สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานอันจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชนอยู่ในความผูกขาดของเอกชนอันอาจก่อความเสียหายแก่รัฐ 	สศช.	ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง	

ที่	บทบัญญัติ ที่อ้างต้อง เตรียมการ รองรับ	เรื่อง	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ		หมายเหตุ
			หลัก	ร่วม	
๔๗	มาตรา ๘๔ (๑๑)	การดำเนินการใดที่เป็นเหตุให้โครงสร้าง หรือโครงข่ายขั้นพื้นฐานของกิจการ สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานของรัฐอัน จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชน หรือเพื่อความมั่นคงของรัฐ ตกไปเป็นกรรมสิทธิ์ของเอกชน หรือ ทำให้รัฐเป็นเจ้าของน้อยกว่าร้อยละ ห้าสิบเอ็ด จะดำเนินการมิได้	สศช.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	
๔๘	มาตรา ๘๔ (๑๒)	การส่งเสริมและสนับสนุน กิจการพาณิชย์ นาวี การขนส่งทางราง รวมทั้งการ ดำเนินการตามระบบบริหารจัดการขนส่ง ทั้งภายในและระหว่างประเทศ	คค.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	
๔๙	มาตรา ๘๔ (๑๓)	การส่งเสริมและสนับสนุนองค์กร ภาคเอกชนทางเศรษฐกิจทั้งในระดับชาติ และระดับท้องถิ่น ให้มีความเข้มแข็ง	ส่วนราชการ ทุกหน่วย		
๕๐	มาตรา ๘๔ (๑๔)	การส่งเสริมอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิต ทางการเกษตรเพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มในทาง เศรษฐกิจ	กษ. พณ. อก.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	
๕๑	มาตรา ๘๕ (๑)	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดหลักเกณฑ์การใช้ที่ดินให้ ครอบคลุมทั่วประเทศ โดยให้ คำนึงถึงความสอดคล้องกับ สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ ทั้ง ผืนดิน ผืนน้ำ วิถีชีวิตของชุมชน ท้องถิ่นและการดูแลรักษา ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมี ประสิทธิภาพ - กำหนดมาตรฐานการใช้ที่ดิน อย่างยั่งยืน โดยต้องให้ประชาชน ในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจาก 	กษ. ทส. มท.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	

ที่	บทบัญญัติ ที่ต้อง เตรียมการ รองรับ	เรื่อง	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ		หมายเหตุ
			หลัก	ร่วม	
		หลักเกณฑ์การใช้ที่ดินนั้นมีส่วน ร่วมในการตัดสินใจด้วย			
๕๒	มาตรา ๘๕ (๒)	<ul style="list-style-type: none"> - กระจายการถือครองที่ดินอย่าง เป็นธรรม - ดำเนินการให้เกษตรกรมี กรรมสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดินเพื่อ ประกอบเกษตรกรรมอย่างทั่วถึง โดยการปฏิรูปที่ดินหรือวิธีอื่น - จัดหาแหล่งน้ำเพื่อให้เกษตรกร มีน้ำใช้อย่างพอเพียงและ เหมาะสมแก่การเกษตร 	กษ. มท.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	
๕๓	มาตรา ๘๕ (๓)	<ul style="list-style-type: none"> - การวางผังเมือง และกำหนดแผน ดำเนินการตามผังเมืองอย่างมี ประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อประโยชน์ในการดูแลรักษา ทรัพยากร ธรรมชาติอย่างยั่งยืน 	มท. มท.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	
๕๔	มาตรา ๘๕ (๔)	<ul style="list-style-type: none"> - จัดให้มีแผนการบริหารจัดการ ทรัพยากรน้ำและ ทรัพยากรธรรมชาติอื่นอย่างเป็น ระบบและเกิดประโยชน์ต่อ ส่วนรวม - ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการ สงวน บำรุงรักษา และใช้ ประโยชน์จาก ทรัพยากรธรรมชาติและ ความ หลากหลายทางชีวภาพอย่าง สมดุล 	กษ. ทส.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	

ลำดับที่	บทบัญญัติ ที่อาจต้อง เตรียมการ รองรับ	เรื่อง	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ		หมายเหตุ
			หลัก	ร่วม	
๕๕	มาตรา ๘๕ (๕)	<ul style="list-style-type: none"> - การส่งเสริม บำรุงรักษา และ คุ้มครองคุณภาพสิ่งแวดล้อมตาม หลักการพัฒนาที่ยั่งยืน ตลอดจน ควบคุมและกำจัดภาวะมลพิษที่มี ผลต่อสุขภาพอนามัย สวัสดิภาพ และคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยให้ประชาชน ชุมชนท้องถิ่น และ องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นมีส่วนร่วม 	ทส. มท.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	
๕๖	มาตรา ๘๖ (๑)	<ul style="list-style-type: none"> - จัดงบประมาณสนับสนุน การศึกษา ค้นคว้า วิจัย และให้มี สถาบันการศึกษาและพัฒนา - จัดให้มีการใช้ประโยชน์จากผล การศึกษาและพัฒนา การถ่ายทอด เทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพ และ การพัฒนานวัตกรรมที่เหมาะสม - การเผยแพร่ความรู้ด้าน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สมัยใหม่ และสนับสนุนให้ ประชาชนใช้หลักด้าน วิทยาศาสตร์ในการดำรงชีวิต 	วท.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	
๕๗	มาตรา ๘๖ (๒)	การส่งเสริมการประดิษฐ์หรือการค้นคิด เพื่อให้เกิดความรู้ใหม่รักษาและพัฒนาภูมิ ปัญญาท้องถิ่นและภูมิปัญญาไทย รวมทั้ง ให้ความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา	วท. พณ.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	
๕๘	มาตรา ๘๖ (๓)	การส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยพัฒนาและใช้ ประโยชน์จากผลงานเทคโนโลยีซึ่งได้จากรมชาติ และเป็นคุณต่อสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง และเป็น ระบบ	พณ. ทส.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	

ที่	บทบัญญัติ ที่อ้างต้อง เตรียมการ รองรับ	เรื่อง	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ		หมายเหตุ
			หลัก	ร่วม	
๕๕	มาตรา ๘๗ (๑)	- การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น ทั้งนี้ การมีส่วนร่วมของประชาชนดังกล่าวต้องคำนึงถึงสัดส่วนของหญิงและชายที่ใกล้เคียงกัน	สศช.	ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง	
๖๐	มาตรา ๘๗ (๒)	การส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจทางการเมือง การวางแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งการจัดทำบริการสาธารณะ ทั้งนี้ การมีส่วนร่วมของประชาชนดังกล่าวต้องคำนึงถึงสัดส่วนของหญิงและชายที่ใกล้เคียงกัน	สศช.	ส่วนราชการทุกหน่วย	
๖๑	มาตรา ๘๗ (๓)	การส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับ ในรูปแบบองค์กรทางวิชาชีพหรือตามสาขาอาชีพที่หลากหลายหรือรูปแบบอื่น ทั้งนี้ การมีส่วนร่วมของประชาชนดังกล่าวต้องคำนึงถึงสัดส่วนของหญิงและชายที่ใกล้เคียงกัน	ยธ. สศช. ป.ป.ช. สตง. มท.	ส่วนราชการทุกหน่วย	
๖๒	มาตรา ๘๗ (๕)	การส่งเสริมและให้การศึกษแก่ประชาชนเกี่ยวกับการพัฒนาการเมืองและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนได้ใช้สิทธิเลือกตั้งโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ทั้งนี้ การมีส่วนร่วมของประชาชนดังกล่าวต้องคำนึงถึงสัดส่วนของหญิงและชายที่ใกล้เคียงกัน	ศธ. ก.ก.ต.	ส่วนราชการทุกหน่วย	

ที่	บทบัญญัติ ที่อ้างต้อง เตรียมการ รองรับ	เรื่อง	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ		หมายเหตุ
			หลัก	ร่วม	
๖๓	มาตรา ๑๓๔	ตราข้อบังคับเกี่ยวกับประมวลจริยธรรม ของสมาชิกและกรรมการ	สผ. สว.		จัดทำโดยสภา ผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา
๖๔	มาตรา ๑๔๒	<ul style="list-style-type: none"> - การจัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุป สาระสำคัญของร่าง พระราชบัญญัติเสนอมาพร้อมกับ ร่างพระราชบัญญัติ - กำหนดมาตรการและกระบวนการ ให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูล รายละเอียดของร่างพระราชบัญญัติ 	สสค. สกก.	ส่วนราชการ ทุกหน่วย	
๖๕	มาตรา ๑๕๐ วรรคสอง วรรคสาม	คณะรัฐมนตรีต้องกำหนดแนวทางปฏิบัติ ในการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ก่อนการทำหนังสือสัญญากับนานาประเทศ หรือองค์ระหว่างประเทศที่มีผลกระทบ ต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของ ประเทศอย่างกว้างขวางหรือมีผลผูกพัน ด้านการค้า การลงทุนหรืองบประมาณของ ประเทศอย่างมีนัยสำคัญคณะรัฐมนตรีต้อง ให้ข้อมูลและจัดให้มีการรับฟังความ คิดเห็นของประชาชน	กต. สกก.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	

๒.๓.๒ การจัดทำกฎหมาย กฎหมายที่ต้องดำเนินการแต่มิได้กำหนดระยะเวลา

ลำดับ	บทบัญญัติ ที่ต้องออก กฎหมายรองรับ	กฎหมาย	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ		หมายเหตุ
			หลัก	ร่วม	
๑	มาตรา ๓๕ วรรคสาม	กฎหมายการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลจากการแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ	นร (สปน.)	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	
๒	มาตรา ๔๑	การกำหนดสิทธิของบุคคลในทรัพย์สินย่อมได้รับความคุ้มครองขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิเช่นนี้ย่อมเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ - การสืบทอดย่อมได้รับความคุ้มครองสิทธิบุคคล ในการสืบทอดย่อมเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ	ยธ.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	
๓	มาตรา ๔๒	กฎหมายเวนคืนอสังหาริมทรัพย์และการคืนอสังหาริมทรัพย์	ยธ.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	
๔	มาตรา ๕๖	กฎหมายว่าด้วยสิทธิของบุคคลในการเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารของราชการหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น	นร (สปน.)	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	
๕	มาตรา ๖๔ วรรคสอง	กฎหมายว่าด้วยเสรีภาพในการรวมกลุ่มของประชาชน รวมถึงข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ	สคก. ยธ. สำนักงาน ก.พ.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	
๖	มาตรา ๘๔ (๑)	บททวนกฎหมายและกฎเกณฑ์ที่ควบคุมธุรกิจที่มีบทบัญญัติที่ไม่สอดคล้องกับความจำเป็นทางเศรษฐกิจ	รง	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	

ลำดับ	บทบัญญัติ ที่ต้องออก กฎหมายรองรับ	กฎหมาย	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ		หมายเหตุ
			หลัก	ร่วม	
	มาตรา ๘๔ (๑๑)	ทบทวนกฎหมายเกี่ยวกับการ ดำเนินการใดที่เป็นเหตุให้ โครงสร้างหรือโครงข่ายพื้นฐาน ของกิจการสาธารณูปโภคขั้น พื้นฐานตกไปเป็นกรรมสิทธิ์ของ เอกชนหรือทำให้รัฐเป็นเจ้าของ น้อยกว่าร้อยละ ๕๑ จะกระทำ มิได้	กค.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	ให้ส่วนราชการที่ เกี่ยวข้องไปศึกษา กฎหมายในส่วนที่ รับผิดชอบเพื่อ ดำเนินการปรับปรุง แก้ไขกฎหมายนั้น ให้สอดคล้องกับ บทบัญญัติใน รัฐธรรมนูญ
๓	มาตรา ๑๖๓	กฎหมายว่าด้วยการเข้าซื้อรวมทั้ง การตรวจสอบรายชื่อในการเสนอ กฎหมาย	สคก.	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	
๔	มาตรา ๒๑๕, ๒๒๐ วรรคสาม, ๒๒๑, ๒๒๒, ๒๖๓, ๒๗๕, ๒๗๖ วรรคสอง ๒๗๘ วรรคสาม	กฎหมายเกี่ยวกับการบริหาร กระบวนการยุติธรรม	ยช ศาล ยุติธรรม	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	
๕	มาตรา ๒๕๘	กฎหมายว่าด้วยสภาที่ปรึกษา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	สภาที่ ปรึกษา เศรษฐกิจ และสังคม แห่งชาติ	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง	